

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/35/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4115227565
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Szombathová Poláková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4115227565.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovvej a členiek senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a JUDr. Kataríny Marčekovej, v spore žalobkyne: G. R., nar. XX. XX. XXXX, bytom F., Q. I. U. XXX/XX, zastúpená BIZOŇ & PARTNERS s. r. o., advokátska kancelária, so sídlom Bratislava, Hviezdoslavovo námestie 25, IČO: 36 833 533 proti žalovanému: E. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom T., T. XXXX/X, zastúpený Advokátskou kanceláriou LawService, s. r. o., so sídlom Zvolen, Stráž 3/223, IČO: 36 861 723, o určenie vlastníckeho práva, o odvolaní žalovaného a o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 2. marca 2021 č. k. 15C/490/2015-387 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutom vyhovujúcom výroku (I.) m e n í tak, že žalobu z a m i e t a .

Žalovanému priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom (v poradí druhým) určil, že v zmysle výrokovej časti rozhodnutia Okresného úradu Nitra, odbor výstavby a bytovej politiky zo dňa 29. 02. 2016 č. OU-NR-OVBPII-2016/006512-5 (ďalej len rozhodnutie o vyvlastnení); vlastníkom pozemku evidovaného na katastrálnej mape ako parcela registra „C“ č. 2727 orná pôda o výmere 5066 m² v tom čase zapísaného na LV č. XXXX pre k. ú. A. a spoluvlastníckeho podielu vo výške 5/12 k celku k pozemku evidovaného na katastrálnej mape ako parcela registra „C“ č. 2722 orná pôda o výmere 13.342 m² v tom čase zapísaného na LV č. XXXX pre k. ú. A., bol v čase právoplatnosti rozhodnutia o vyvlastnení E. R. nar. XX. XX. XXXX, bytom S. XXX/XXX, XXX XX A.. Vo zvyšku žalobu zamietol a o trovách konania rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá nárok na ich náhradu. Rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanoveniami § 137 písm. c/, § 228 ods. 2 CSP, § 132 ods. 1, § 39, § 39a, § 40a, § 603 ods. 3 Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 5 zákona č. 175/1999 Z. z. o niektorých opatreniach týkajúcich sa prípravy významných investícií a o doplnení niektorých zákonov. Uviedol, že žalobca (právny predchodca žalobkyne) sa pôvodne podanou žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 11. 09. 2015 domáhal určenia, že je výlučným vlastníkom nehnuteľností nachádzajúcich sa v k. ú. A., obec A., okres F., evidovaných na LV č. XXXX pre k. ú. A. ako parcela registra „C“ č. 2727 orná pôda o výmere 5066 m² (pozemok č. 1) a na LV č. XXXX pre k. ú. A. ako parcela registra „C“ č. 2722 orná pôda o výmere 13.342 m² v spoluvlastníckom podiele 5/12 (pozemok č. 2). Z odôvodnenia podanej žaloby vyplýva, že dňa 27. 05. 2015 vláda SR uznesením č. 290/2015 schválila návrh legislatívneho zámeru zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 175/1999 Z. z. o niektorých opatreniach týkajúcich sa prípravy významných investícií v znení neskorších predpisov o významných investíciách. Dňa 07. 07. 2015 predložilo Ministerstvo hospodárstva SR podľa § 1 ods. 3 písm. b/ Zákona o významných investíciách žiadosť o vydanie osvedčenia o významnej investícii na stavbu s názvom „Vybudovanie strategického parku v lokalite okrese Nitra, v katastrálnom

území E., W., C., A., M. a W.". Dňa 08. 07. 2015 Vláda SR uznesením č. 401/2015 schválila návrh na vydanie osvedčenia o významnej investícii na realizáciu stavby s názvom Vybudovanie strategického parku a uložila Ministerstvu hospodárstva SR povinnosť vydať osvedčenie o významnej investícii na realizáciu stavby. Žalobca ďalej v žalobe uviedol, že dňa 07. 07. 2015 ho v práci navštívil žalovaný a ponúkol mu odkúpiť jeho pozemok č. 1, pričom o druhom pozemku sa nezmienil. Ponúkol mu kúpnu cenu vo výške cca 0,45 eur/m², pričom tvrdil, že nikto mu vyššiu cenu neponúkne, nakoľko je uvedená orná pôda bezcenná. Po výslovnom presvedčení žalovaným, s kúpnu cenou súhlasil. Ešte v ten istý deň prišiel žalovaný spolu s notárkou a žalobcovi predložil kompletne vypracovanú zmluvu, ktorú tento nemal čas si ani prečítať. Žalovaný sa pritom vyjadril, že má záujem odkúpiť obe parcely vo vlastníctve žalobcu. Notárka spolu so žalovaným ho ubezpečili, že mu poštou doručia originál zviazanej zmluvy, ktorý mu doposiaľ doručený nebol. Žalovaný mu odovzdal hotovosť vo výške 8 311 eur. Po odchode žalovaného žalobca následne zistil, že podpísal zámennú zmluvu, ktorou zamenil jeho pozemky za pozemok nachádzajúci sa v k. ú. Q., okres J., vedený na LV č. XXXX ako parcela registra „E“ č. 1205/2 orná pôda o výmere 10.915 m². O tejto zámene nemal vedomosť, nakoľko mu žalovaný počas stretnutia hovoril o výkupe jeho pozemkov a rovnako mu aj vyplatil finančné prostriedky. Dňa 15. 07. 2015 bol na základe rozhodnutia Okresného úradu Senec č. V 5703/15 katastrálneho odboru povolený vklad do katastra nehnuteľností, ktorým bol do katastra nehnuteľností zapísaný ako nový vlastník pozemkov žalovaný. Po povolení vkladu do katastra nehnuteľností sa žalobca dozvedel, že spoločnosť MH Invest s. r. o. začala vykupovať viaceré pozemky, vrátane jeho pozemkov, za účelom výstavby strategického parku, pričom kúpna cena ponúkaná spoločnosťou MH Invest s. r. o. bola vo výške cca 15,11 eura/m². V konečnom dôsledku by kúpna cena ponúkaná MH Invest s. r. o. za pozemky predstavovala sumu 160 543,75 eura. Žalovaný v dôsledku opísaného konania, len prostredníctvom toho, že uviedol žalobcu do omylu, nadobudol zisk v priebehu niekoľkých dní sumou vo výške 152 232,75 eura. Žalovaný tak zneužil jeho neskúsenosť a dôverčivosť za účelom získania neoprávneného finančného prospechu. Žalobca poukázal na ustanovenie § 39a Občianskeho zákonníka a na to, že úžernícke zmluvy sú absolútne neplatné, pričom objektívnym znakom absolútnej neplatnosti právneho úkonu z dôvodu úžery je existencia hrubého nepomeru majetkovej hodnoty vzájomných plnení úžernického právneho úkonu. Žalovaný rovnako konal v rozpore s dobrými mravmi, keď ho donútil uzatvoriť úžernickú zmluvu. Konanie žalovaného bolo zjavne právne neprijateľné, pretože bolo z hľadiska oprávnených záujmov strán a spoločnosti hrubo nevyvážené. Zámená zmluva nebola uzatvorená vážne, nakoľko nemal vedomosť, že uzatvára zámennú zmluvu. Konanie žalovaného nasvedčovalo k tomu, že má záujem o kúpu pozemkov, nakoľko mu ponúkol kúpnu cenu a reálne vyplatil aj finančné prostriedky. V tomto prípade išlo o nezhodu vôle s prejavom. Z vyššie uvedených dôvodov žalobca považoval zámennú zmluvu za absolútne neplatnú. Zámená zmluva bola tiež uzavretá v rozpore so zákonom, a to zákonom č. 140/2014 Z. z. o nadobúdaní vlastníctva poľnohospodárskeho pozemku, ktorým boli sprísnené podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k poľnohospodárskym pozemkom. Vzhľadom na záver o neplatnosti zámennej zmluvy nenastali ani jej obligačno-právne a vecno-právne účinky, v dôsledku čoho žalovaný nenadobudol vlastníctvo pozemkov. Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 07. 08. 2018 č. k. 15C/490/2015-190 pripustil zmenu žaloby, na základe ktorej sa žalobca domáhal určenia, že podľa rozhodnutia Okresného úradu Nitra, odbor výstavby a bytovej politiky zo dňa 29. 02. 2016 č. OU-NR-OVBPII-2016/006512-5 náhrada za vyvlastnenie pozemku: parcely CKN s parcelou č. 2722 orná pôda o výmere 13 342 m² a parcela CKN s p. č. 2727 orná pôda o výmere 5066 m² nachádzajúcich sa v k. ú. A. patrí E. R., nar. XX. XX. XXXX bytom S. XXX/XXX, XXX XX A., alebo alternatívne určenia, že v zmysle výrokovvej časti rozhodnutia Okresného úradu Nitra, odbor výstavby a bytovej politiky zo dňa 29. 02. 2016, č. OU-NR-OVBPII-2016/006512-5 (ďalej len rozhodnutie o vyvlastnení); vlastníkom pozemku evidovaného na katastrálnej mape ako parcela registra „C“ č. 2727 orná pôda o výmere 5066 m² v tom čase zapísaného na LV č. XXXX pre k. ú. A. a spoluvlastníckeho podielu vo výške 5/12 k celku k pozemku evidovaného na katastrálnej mape ako parcela registra „C“ č. 2722 orná pôda o výmere 13.342 m² v tom čase zapísaného na LV č. XXXX pre k. ú. A., bolo v čase právoplatnosti rozhodnutia o vyvlastnení E. R. nar. XX. XX. XXXX, bytom S. XXX/XXX, A.. Na základe vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie nesporne za preukázané (uvedené ani nebolo medzi stranami sporným), že dňa 08. 07. 2015 Vláda Slovenskej republiky uznesením č. 401/2015 schválila návrh na vydanie osvedčenia o významnej investícii na realizáciu stavby s názvom Vybudovanie strategického parku, pričom realizácia stavby sa týka aj spornej nehnuteľnosti, vychádzajúc zo záznamového spisu Z 5113/15, t. j. parcely č. 2660 v kat. úz. A., ktorá bola predmetom zámennej zmluvy zo dňa 16. 07. 2015 uzatvorenej medzi stranami sporu. Týmto dňom, t. j. 08. 07. 2015 vzniklo priamo zo zákona podľa § 3 ods. 5 zákona č. 175/1999 predkupné právo štátu, ktoré boli povinné zmluvné strany rešpektovať. Dňom vzniku predkupného práva štátu bola zmluvná voľnosť žalobcu vo vzťahu k predmetnej parcele

obmedzená a bol povinný ponúknuť pozemok pred jeho prevodom prednostne štátu, čo však neurobil. Predkupné právo sa týka akéhokoľvek prevodu, napr. prevodu kúpnu zmluvou, zámennou zmluvou, darovacou zmluvou. Na základe uvedeného mal súd za to, že predmetná zámenná zmluva je absolútne neplatná, a to pre porušenie predkupného práva štátu, ktoré bolo uzatvorením predmetnej zmluvy obidené, tzn. uzatvorenie predmetnej zmluvy odporuje zákonu, konkrétne z. 175/1999 Z. z. Každý právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu, alebo ho obchádza, alebo sa prieči dobrým mravom, je absolútne neplatným, ibaže by šlo o niektorý z prípadov uvedených v § 40a Občianskeho zákonníka. Občiansky zákonník v ustanovení § 40a upravuje tzv. relatívnu neplatnosť právneho úkonu. Uvedená úprava je kogentná. Podľa judikatúry prípady relatívnej neplatnosti právnych úkonov sú v ustanovení § 40a taxatívne vypočítané a tento výpočet nemožno analogicky rozširovať ešte na ďalšie prípady (R 50/1985). Vzhľadom na uvedené nie je možné zámennú zmluvu považovať za relatívne neplatný právny úkon, keďže nejde ani o jeden z prípadov taxatívne vypočítaných v § 40a Občianskeho zákonníka, z čoho vyplýva, že ide o neplatnosť absolútnu. Na uvedený prípad nie je možné ani analogicky aplikovať ustanovenia o porušení predkupného práva spoluvlastníka, pretože štát nebol spoluvlastníkom spornej nehnuteľnosti. Žalovaný počas konania poukázal aj na ustanovenie § 603 Občianskeho zákonníka, ktorý upravuje prípad porušenia predkupného práva. Uvedené ustanovenie upravuje prípady predkupného práva dojednaného ako záväzkovo-právny vzťah alebo dojednaného ako vecné právo. V predmetnom prípade však ide o zákonné predkupné právo, na ktoré nie je možné § 603 Občianskeho zákonníka aplikovať, a to už aj pre účel predkupného práva štátu, ktorým je usporiadanie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam v súvislosti s významnou investíciou. Súd z výpovede žalobcu zistil, že za žalobcom došiel žalovaný s tým, že vykupuje pozemky a naliehal, aby mu predal jeden pozemok, ako aj ďalší pozemok. Dohodli sa na 0,45 centov. Hotovostne mu platil a povedal, že mu viac nedá. Potom mala prísť notárka, niečo mala predpísané a zakomponovali do toho druhý pozemok. Nevšimol si, že to bola výmena so Senicou, to zistil po odchode, v živote tam nebol. Bolo mu tvrdené, že pôda je bezcenná, automobilka pôjde do Poľska. V hotovosti mu bolo vyplatené 8 311 eur (táto suma nie je uvedená v zámenej zmluve). Súd ďalej zistil, že žalobca sa narodil 28. 09. 1945. Zámenná zmluva je datovaná k 07. 07. 2015, teda v tom čase mal žalobca 70 rokov a bol osobou vo vyššom veku. Z vyvlastňovacieho rozhodnutia súd zistil, že citované pozemky k. ú. A., obec A. boli vyvlastnené za náhradu spolu 160 546,27 eura. Náhradu mala uhradiť spoločnosť MH Invest s. r. o., Trnavská cesta 100, Bratislava do 21 pracovných dní od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia na depozitný účet Slovenského pozemkového fondu. Z popisu udalostí žalobcom je zrejmé, že ten skutočne nemal záujem o uzatvorenie zámenej zmluvy. Pozemky nachádzajúce sa v Q. nepoznal a nemal ani záujem ich nadobudnúť do vlastníctva, žalobca ani nevedel, akú majú skutočnú hodnotu pozemky v Q., v Q. nikdy nebol a ani nevie, kde by sa predmetný pozemok, ktorý nadobudol zámennou zmluvou, mohol nachádzať. Právny zástupca žalovaného poprel, že žalovaný v čase podpisu zmluvy nemal ako vedieť, že pozemok bude súčasťou strategického parku, zámenná zmluva medzi stranami sporu bola dojednaná podľa ich pravej a slobodnej vôle, vážne a zrozumiteľne, nie v tiesni a ani za inak nevýhodných podmienok, tvrdenia žalobcu sú účelové a nevierohodné. Neplatnosť uzavretej zámenej zmluvy žalobca napádal aj z dôvodu, že zámenná zmluva nebola uzatvorená vážne, nikdy nechcel uzavierať zámennú zmluvu, o tom nebola nikdy reč, bol v domnení, že uzatvára kúpnu zmluvu, nikdy nebol v katastrálnom území Q., v ktorom sa nachádza zámenou získaný pozemok. Súd prvej inštancie uviedol, že čo sa týka samotnej zmluvy, zámenná zmluva predstavuje osobitný typ scudzovacej zmluvy, je typickou vzájomnou (synalagmatickou) zmluvou. Na základe zámenej zmluvy sa účastníci navzájom zaväzujú, že odovzdajú do vlastníctva druhému určitý predmet výmeny a že prevezmú od neho do vlastníctva iný určitý predmet výmeny. Súd zámennú zmluvu vyhodnotil ako absolútne neplatný právny úkon podľa § 39 Občianskeho zákonníka, pretože svojím obsahom a účelom sa prieči dobrým mravom. Vzhľadom na skutočnosť, že v súčasnej dobe je vlastníkom spornej nehnuteľnosti, ktorá bola vo vlastníctve žalobcu, štát, a to práve z titulu, že došlo k vyvlastneniu predmetnej nehnuteľnosti, a to na základe rozhodnutia Okresného úradu Nitra, odbor výstavby a bytovej politiky, pričom vyriešenie otázky vlastníctva ku dňu vyvlastnenia má rozhodujúci význam pre to, komu má byť vyplatená náhrada za vyvlastnenie. Na základe týchto skutočností spornou bola otázka, kto bol vlastníkom nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v katastrálnom území A., obec A., okres F., vedenej na Okresnom úrade Nitra, katastrálnom odbore zapísané na LV číslo XXXX, parc. registra „C“ a to parcela č. 2727 orná pôda o výmere 5066 m² a LV č. XXXX k. ú. A., parc. registra „C“ a to parcela č. 2722 orná pôda o výmere 13342 m² ku dňu vyvlastnenia. Žalobca naliehavý právny záujem odôvodňoval tým, že bez tohto určenia existuje stav objektívnej neistoty a zostáva sporný a nevyriešený právny vzťah medzi stranami sporu, komu prislúcha právo na náhradu za vyvlastnenie pozemku. Naliehavý právny záujem je v zmysle ustálenej judikatúry daný, ak by bez takého určenia bolo ohrozené právo žalobcu, alebo by sa jeho

právne postavenie stalo neistým, resp. existuje stav objektívnej neistoty, ktorý nemožno odstrániť inak ako určujúcim výrokom. Súd preto prioritne pristúpil k zisťovaniu, či má žalobca na požadovanom určení oboch nárokov naliehavý právny záujem a dospel k záveru, že tento je daný v prípade určenia vlastníckeho práva ku dňu vyvlastnenia. V konaní nebolo sporným, že na základe rozhodnutia správneho orgánu bola náhrada za vyvlastnený pozemok, ktorý je predmetom tohto konania zložená na depozitný účet Slovenského pozemkového fondu a bude vyplatená tomu, o kom bude právoplatne rozhodnuté, že bol v čase vydania rozhodnutia o vyvlastnení vlastníkom pozemku. Pretože určenie príjemcu náhrady za vyvlastnené pozemky je závislé od výsledku tohto konania, mal súd za to, že žalobca má na požadovanom určení naliehavý právny záujem, a preto určil, že žalobca bol v čase vydania rozhodnutia o vyvlastnení vlastníkom nehnuteľností nachádzajúcich sa v katastrálnom území A., obec A., F., vedených na Okresnom úrade Nitra, katastrálnom odbore, a to pozemky zapísané na LV č. XXXX, k. ú. A., ako parcela reg. „C“ evidované ako parc. č. 2722 orná pôda o výmere 5066 m² a na LV. č. XXXX, k. ú. A. ako parcela registra „C“ evidované na parcela č. 2722 orná pôda o výmere 13342 m² vlastníkom v spoluvlastníckom podiele 5/12. Nakoľko súd rozhodol, že žalobca bol v čase vyvlastnenia vlastníkom vyššie uvedených pozemkov, zanikol tak dôvod na určenie, komu patrí finančná náhrada, nakoľko vyplatenie finančnej náhrady sa viaže na určenie, kto bol v čase vyvlastnenia pozemku jeho vlastníkom. Následne finančné prostriedky, ktoré boli odovzdané do depozitu Slovenského pozemkového fondu budú vyplatené v zmysle zákona tomu, komu svedčilo vlastnícke právo. Nakoľko súd určil výrokom rozsudku túto skutočnosť, nebol preukázaný naliehavý právny záujem na určení, komu má byť zložená finančná náhrada za vyvlastnenie vyplatená, a preto súd žalobu v tejto časti zamietol. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 255 ods. 2 CSP tak, že žiadnej zo strán náhradu trov konania nepriznal, nakoľko ako žalobca, tak aj žalovaný mali v spore čiastočný úspech, keď žalobca sa domáhal určenia, kto bol vlastníkom pozemku v čase vyvlastnenia, pričom v tejto časti súd žalobe vyhovel a určenia, komu patrí finančná náhrada, pričom v tejto časti žalobu zamietol z dôvodu nepreukázania naliehavého právneho záujmu na takomto určení, a preto mal súd za to, že obe strany boli v spore úspešné v časti.

2. Rozhodnutie súdu prvej inštancie, v jeho vyhovujúcom výroku, napadol v zákonnej lehote odvolaním žalovaný, namietajúc, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Súd vec nesprávne právne posúdil ohľadne existencie naliehavého právneho záujmu. Uvedol, že z rozhodnutia o vyvlastnení vyplýva, že Slovenský pozemkový fond vyplatí náhradu za vyvlastnenie tomu, o kom bolo právoplatne rozhodnuté, že bol v čase vydania rozhodnutia o vyvlastnení vlastníkom pozemku. V obdobných veciach, kde je žalovaný v procesnom postavení žalobcu, sú žaloby zamietané pre nedostatok naliehavého právneho záujmu. Existuje viacero obdobných rozhodnutí Okresného súdu v Nitre (potvrdených Krajským súdom v Nitre) v obdobných veciach, ktoré obsahujú totožný právny záver o neexistencii naliehavého právneho záujmu. Z uvedeného je zrejmé, že rozhodnutie súdu prvej inštancie ohľadne existencie naliehavého právneho záujmu je v tomto kontexte arbitrárne. Rozporná je i samotná rozhodovacia činnosť Okresného súdu v Nitre, keď v tomto prípade rozhodol, že žalobca bol vlastníkom pozemku a v inom konaní zas rozhodol o tom, že náhrada za vyvlastnenie patrí žalobcovi, súd tento rozdiel v odôvodnení nijako nevysvetlil, len skonštatoval, že na určení vlastníctva je naliehavý právny záujem, a na určení, že náhrada patrí žalobcovi, naliehavý právny záujem nie je. Súd vec nesprávne právne posúdil aj čo sa týka neplatnosti zmluvy podľa ustanovenia § 40 Občianskeho zákonníka. V tomto smere súd vychádzal i z nesprávnych skutkových zistení. Tvrdenia žalobcu sú účelové a sú snahou o zvrátenie rozhodnutia uzatvoriť predmetnú zmluvu, ktoré sa neskoršie, v dôsledku zmeny okolností už pre žalobcu môže javiť ako nesprávne, resp. ekonomicky nevýhodné. Zmluva nebola podpísaná pod nátlakom, ani v omyle. Žalobca mal k dispozícii dostatočný časový priestor a mohol si uzatvorenie zmluvy premyslieť. Zmluva bola podpísaná pred notárom, ktorý dbá na to, aby bol právny úkon určitý, jasný a zrozumiteľný. Zo strany žalobcu bola predložená kúpna zmluva, žalobca síce spochybňoval jej platnosť, avšak tieto svoje tvrdenia nepodložil žiadnymi dôkazmi. Konštatovanie, že slobodne, vážne a určito urobený právny úkon je z dôvodu nedovolenosti absolútne neplatný, je vo svojej podstate hrubým zásahom do zmluvnej autonómie strán. Pri posudzovaní veci je potrebné vychádzať i zo zásady rovnosti, zásady ochrany právnej istoty a zásady „pacta sunt servanda“. Súd prvej inštancie vychádzal len z tvrdení žalobcu. Tvrdené skutkové okolnosti prípadu tak neboli preukázané a ani potvrdené listinnými dôkazmi. Subjekt práva zaťažený dôkazným bremenom je povinný preukázať uplatnené právo v okolnostiach prípadu. Žalobca svoje tvrdenie, že zmluva nebola platne uzatvorená, nijako nepreukázal. Naproti tomu bola predložená písomná zámenná zmluva, ktorá bola dostatočne jasná, zrozumiteľná a určitá, čomu súd neprikladal žiaden význam v dôsledku svojich nesprávnych právnych záverov. Vyššie uvedené závery súdu o naliehavom právnom záujme, neplatnosti právneho

úkonu svedčia o arbitrárnosti, resp. svojvôli pri uplatňovaní hmotných a procesných predpisov. Tiež svedčia o tzv. účelovom výklade zákonných ustanovení. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutom rozsahu zrušil a žalobu zamietol.

3. Rozhodnutie súdu prvej inštancie v jeho výroku o nároku na náhradu trov konania napadol podaním odvolania žalobca, namietajúc, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že z napadnutého rozhodnutia jednak vyplýva, že žaloba bola podaná dôvodne, pretože určenie príjemcu náhrady za vyvlastnené pozemky je závislé od tohto konania, a napriek tomu vzápätí súd nelogicky vyvodil záver, že obe strany boli v spore úspešné sčasti. Ním formulovaný petit nebol určený pre žalovaného, ale pre tretiu osobu práve z dôvodu, že vyplatenie vyvlastňovacej náhrady je viazané na rozhodnutie súdu, v ktorom súd určí, ktorý z účastníkov konania bol v čase vydania rozhodnutia o vyvlastnení vlastníkom spornej nehnuteľnosti. Ním formulované žalobné návrhy uviedol z opatrnosti, nakoľko mal za to, že petit formulovaný v rozhodnutí Okresného úradu Nitra, odbor výstavby a bytovej politiky rozhodnutím zo dňa 29. 02. 2016 určuje právo do minulosti a z tohto dôvodu mohol súd žalobu s petitom formulovaným v rozhodnutí zamietnuť. I napriek týmto pochybnostiam žalobe vyhovel, teda bol úspešný. V konaní uplatnil dva petity, pričom napriek tomu, že sa jednalo o dva samostatné petity, bol jeden žalobný návrh závislý od druhého. Nech by súd rozhodol o ktoromkoľvek ním navrhovanom návrhu, výroky sa navzájom ovplyvňujú. Inak povedané, ak bol v čase vyvlastnenia vlastníkom spornej nehnuteľnosti, patrí mu finančná náhrada za jej vyvlastnenie, a naopak. Mal za to, že z procesného hľadiska bol plne úspešný, pretože mu bolo priznané to, čo požadoval. Rozhodnutie o trovách konania sa dostalo do priameho rozporu s dôvodmi v merite veci, že úspešnému účastníkovi bolo rozhodnuté o trovách, akoby úspešný nebol. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil tak, že mu prizná plnú náhradu trov konania.

4. K odvolaniu žalobcu sa písomne vyjadril žalovaný a uviedol, že v prípade návrhov žalobcu sa nejednalo o alternatívny, ani eventuality petit, ale dva samostatné petity, ktoré žalobca uviedol z opatrnosti. Ak teda súd prvej inštancie rozhodol tak, že vyhovel prvému návrhu petitu, logicky musel druhý návrh zamietnuť. Na toto rozhodnutie logicky nadväzuje aj rozhodnutie súdu o trovách konania, keď súd túto situáciu vyhodnotil len ako čiastočný úspech žalobcu.

5. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že s tvrdeniami žalovaného v ním podanom odvolaní nesúhlasí a stotožňuje sa s procesným postupom a právnymi názormi súdu prvej inštancie. Napadnuté rozhodnutie považuje za vecne správne, presvedčivo a vyčerpávajúco odôvodnené, rešpektujúce právo na súdnu ochranu a spravodlivý súdny proces, majúci za to, že nie je daný ani jeden z odvolacích dôvodov označených žalovaným. Súd prvej inštancie vec správne posúdil, keď dospel k záveru, že v súčasnej dobe je vlastníkom pozemkov, ktoré boli v jeho vlastníctve štát, a to z titulu vyvlastnenia pozemkov a pre vyriešenie otázky vlastníctva ku dňu vyvlastnenia má rozhodujúci význam to, komu má byť vyplatená náhrada za vyvlastnenie. Zmluva, ktorou previedol 1 deň pred vznikom zákonného predkupného práva štátu z iniciatívy žalovaného vlastnícke právo k pozemkom na žalovaného priamo odporuje zákonu č. 175/1999 Z. z. a je absolútne neplatným právnym úkonom, nakoľko sa nejedná o prípad relatívnej neplatnosti taxatívne vypočítanej v ustanovení § 40a Občianskeho zákonníka. Okrem dôvodu neplatnosti zmluvy pre rozpor so zákonom, zmluva je neplatná aj podľa ustanovenia § 39a Občianskeho zákonníka. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

6. Krajský súd v Nitre uznesením zo dňa 21. apríla 2022 č. k. 9Co/35/2021-471 rozhodol tak, že pokračuje v konaní so žalobkyňou G. R., nar. XX. XX. XXXX, bytom F., Q. I. U. XXX/XX ako právnou nástupkyňou po pôvodnom žalobcovi E. R., nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX, naposledy bytom A., S. XXX/XXX.

7. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania žalovaného, ako i žalobcu (vo výroku o náhrade trov konania) (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP) prejednal vec na nariadenom odvolacom pojednávaní a po prejednaní veci, zopakovaní dokazovania na odvolacom súde, dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutom vyhovujúcom výroku je potrebné v zmysle ustanovenia § 388 CSP zmeniť a žalobu zamietnuť.

8. Podľa § 470 ods. 1, 2 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

9. Podľa § 379 CSP odvolací súd je rozsahom odvolania viazaný okrem prípadov, ak
a/ od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol dotknutý
b/ ide o nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 a odvolanie podal len niektorý zo subjektov
c/ určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

10. Podľa § 380 ods. 1 CSP odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný.

11. V sporovom konaní je súd viazaný žalobným petitom, okrem zákonnej výnimky, ktorá vyplýva z § 216 ods. 2 CSP. Táto zásada sa premieta aj do odvolacieho konania, keď aj odvolací súd je viazaný rozsahom, v akom odvolateľ napadne rozhodnutie súdu prvej inštancie. V odvolacom konaní sa tak dispozičná zásada prejavuje tým, že odvolací súd je viazaný rozsahom odvolania, t. j. odvolanie prejedná len v medziach, v akých ho odvolateľ napáda. Odvolateľ musí v podanom odvolaní uviesť, ktoré výroky rozhodnutia konkrétne napáda, t. j. proti ktorým konkrétnym výrokom odvolanie smeruje. Odvolateľ súčasne v podanom odvolaní vymedzuje, z akých dôvodov žiada o preskúmanie napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd je viazaný dôvodmi odvolania, t. j. na iné pochybenia súdu prvej inštancie, ktoré by mohli byť v súlade s § 365 CSP dôvodom na podanie odvolania, odvolací súd pri svojom rozhodovaní o odvolaní prihliadať nemôže, aj keby takéto porušenia zistil. Odvolací súd preto pri rozhodovaní o podanom odvolaní môže prihliadať len na také dôvody, ktoré boli uplatnené v lehote na podanie odvolania a zároveň vyšli v odvolacom konaní najavo. Odvolateľ teda v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu.

12. Z obsahu spisu v prejednávanej veci vyplýva, že pôvodný žalobca sa žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 11. 09. 2015 domáhal určenia, že je výlučným vlastníkom nehnuteľností nachádzajúcich sa v k. ú. A., obec A., okres F., evidovaných na LV č. XXXX pre k. ú. A. ako parcela registra „C“ č. 2727 orná pôda o výmere 5066 m² (pozemok č. 1) a na LV č. XXXX. pre k. ú. A. ako parcela registra „C“ č. 2722 orná pôda o výmere 13342 m² v spoluvlastníckom podiele 5/12 (pozemok č. 2). Z odôvodnenia podanej žaloby vyplýva, že dňa 27. 05. 2015 vláda SR uznesením č. 290/2015 schválila návrh legislatívneho zámeru zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 175/1999 Z. z. o niektorých opatreniach týkajúcich sa prípravy významných investícií v znení neskorších predpisov o významných investíciách. Dňa 07. 07. 2015 predložilo Ministerstvo hospodárstva SR podľa § 1 ods. 3 písm. b/ zákona o významných investíciách žiadosť o vydanie osvedčenia o významnej investícii na stavbu s názvom „Vybudovanie strategického parku v lokalite okrese Nitra, v katastrálnom území E., C., A., M. a W.“. Dňa 08. 07. 2015 vláda SR uznesením č. 401/2015 schválila návrh na vydanie osvedčenia o významnej investícii na realizáciu stavby s názvom Vybudovanie strategického parku a uložila Ministerstvu hospodárstva SR povinnosť vydať osvedčenie o významnej investícii na realizáciu stavby. Žalobca ďalej v žalobe uviedol, že dňa 07. 07. 2015 ho v práci navštívil žalovaný a ponúkol mu odkúpiť jeho pozemok č. 1, pričom o druhom pozemku sa nezmienil. Ponúkol mu kúpnu cenu vo výške cca 0,45 eur/m², pričom tvrdil, že nikto mu vyššiu cenu neponúkne, nakoľko je uvedená orná pôda bezcenná. Po výslovnom presvedčení žalovaným s kúpnu cenou súhlasil. Ešte v ten istý deň prišiel žalovaný spolu s notárkou a žalobcovi predložil kompletne vypracovanú zmluvu, ktorú tento nemal čas si ani prečítať. Žalovaný sa pritom vyjadril, že má záujem odkúpiť obe parcely vo vlastníctve žalobcu. Notárka spolu so žalovaným ho ubezpečili, že mu poštou doručia originál zviazanej zmluvy, ktorý mu doposiaľ doručený nebol. Žalovaný mu odovzdal hotovosť vo výške 8 311 eur. Po odchode žalovaného žalobca následne zistil, že podpísal zámennú zmluvu, ktorou zamenil jeho pozemky za pozemok nachádzajúci sa v k. ú. Q., okres J., vedený na LV č. XXXX ako parcela registra „E“ č. 1205/2 orná pôda o výmere 10 915 m². O tejto zámene nemal vedomosť, nakoľko mu žalovaný počas stretnutia hovoril o výkupe jeho pozemkov a rovnako mu aj vyplatil finančné prostriedky. Dňa 15. 07. 2015 bol na základe rozhodnutia Okresného úradu Senec č. V 5703/15 katastrálneho odboru povolený vklad do katastra nehnuteľností, ktorým bol do katastra nehnuteľností zapísaný ako nový vlastník pozemkov žalovaný. Po povolení vkladu do katastra nehnuteľností sa žalobca dozvedel, že spoločnosť MH Invest s. r. o. začala vykupovať viaceré pozemky, vrátane jeho pozemkov, za účelom výstavby strategického parku, pričom kúpna cena ponúkaná spoločnosťou MH Invest s. r. o. bola vo výške cca 15,11 eura/m². V konečnom dôsledku by kúpna cena ponúkaná MH Invest s. r. o. za pozemky predstavovala

sumu 160 543,75 eura. Žalovaný v dôsledku opísaného konania, len prostredníctvom toho, že uviedol žalobcu do omylu, nadobudol zisk v priebehu niekoľkých dní sumou vo výške 152 232,75 eura. Žalovaný tak zneužil jeho neskúsenosť a dôverčivosť za účelom získania neoprávneného finančného prospechu. Žalobca poukázal na ustanovenie § 39a Občianskeho zákonníka a na to, že úžernícke zmluvy sú absolútne neplatné, pričom objektívnym znakom absolútnej neplatnosti právneho úkonu z dôvodu úžery je existencia hrubého nepomeru majetkovej hodnoty vzájomných plnení úžerníckeho právneho úkonu. Žalovaný rovnako konal v rozpore s dobrými mravmi, keď ho donútil uzatvoriť úžernícku zmluvu. Konanie žalovaného bolo zjavne právne neprijateľné, pretože bolo z hľadiska oprávnených záujmov strán a spoločnosti hrubo nevyvážené. Zámená zmluva nebola uzatvorená vážne, nakoľko nemal vedomosť, že uzatvára zámennú zmluvu. Konanie žalovaného nasvedčovalo k tomu, že má záujem o kúpu pozemkov, nakoľko mu ponúkol kúpnu cenu a reálne vyplatil aj finančné prostriedky. V tomto prípade išlo o nezhodu vôle s prejavom. Z vyššie uvedených dôvodov žalobca považoval zámennú zmluvu za absolútne neplatnú. Zámená zmluva bola tiež uzavretá v rozpore so zákonom, a to zákonom č. 140/2014 Z. z. o nadobúdaní vlastníctva poľnohospodárskeho pozemku, ktorým boli sprísnené podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k poľnohospodárskym pozemkom. Vzhľadom na záver o neplatnosti zámennej zmluvy nenastali ani jej obligačno-právne a vecno-právne účinky, v dôsledku čoho žalovaný nenadobudol vlastníctvo pozemkov a ich vlastníkom je i naďalej žalobca. Keďže žalovaný je v rozpore so skutočným stavom zapísaný v katastri nehnuteľností ako vlastník pozemkov, tak existuje objektívny stav právnej neistoty, na základe čoho je daný naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva k pozemkom.

13. V priebehu konania súd prvej inštancie uznesením zo dňa 21. 12. 2017 č. k. 15C/490/2015-139 v spojení s uznesením zo dňa 07. 08. 2018 č. k. 15C/490/2015-191 pripustil zmenu žaloby v zmysle požiadavky žalobcu nasledovne:

Súd určuje, že podľa rozhodnutia Okresného úradu Nitra, odbor výstavby a bytovej politiky zo dňa 29. 02. 2016, č. OU-NR-OVBP2-2016/006512-5 náhrada za vyvlastnenie pozemku: parcely CKN s parc. č. 2722 orná pôda o výmere 13342 m² a parcely CKN s parc. č. 2727 orná pôda o výmere 5066 m² nachádzajúcich sa v kat. území A., patrí E. R., nar. XX. XX. XXXX, bytom S. XXX/XXX, XXX XX A. alebo alternatívne:

Súd určuje, že v zmysle výrokovej časti rozhodnutia Okresného úradu Nitra, odbor výstavby a bytovej politiky zo dňa 29. 02. 2016, č. OU-NR-OVBP2-2016/006512-5, vlastníkom pozemku evidovaného na katastrálnej mape ako parcela registra „C“ č. 2727 orná pôda o výmere 5066 m² v tom čase zapísaného na liste vlastníctva č. XXXX pre kat. územie A. a spoluvlastníckeho podielu vo výške 5/12 k celku k pozemku evidovaného na katastrálnej mape ako parcela registra „C“ č. 2722 orná pôda o výmere 13342 m² v tom čase zapísaného na liste vlastníctva č. XXXX pre kat. územie A., bol v čase právoplatnosti Rozhodnutia o vyvlastnení E. R., nar. XX. XX. XXXX, bytom S. XXX/XXX, XXX XX A..

14. Z napadnutého rozhodnutia, ako i z obsahu spisu, nesporne vyplýva, že súd prvej inštancie rozhodol napadnutým rozsudkom dňa 2. marca 2021, pričom v čase tohto rozhodovania súdu prvej inštancie bol žalobca E. R. mŕtvy, keď tento dňa XX. D. XXXX zomrel. Súd prvej inštancie tak vydal rozhodnutie voči strane sporu, ktorá v dôsledku smrti (pred rozhodnutím súdu prvej inštancie) stratila spôsobilosť byť stranou tohto sporu. V zásade takýto nesprávny postup súdu prvej inštancie by v zmysle ustanovenia § 389 ods. 1 písm. a/ CSP bol dôvodom na zrušenie preskúmaného rozhodnutia súdu prvej inštancie, keďže súd prvej inštancie v čase jeho rozhodovania, v dôsledku predchádzajúcej straty procesnej subjektivity sporovej strany, na jeho vydanie nemal splnené procesné podmienky. Keďže však odvolací súd v zmysle ustanovenia § 390 CSP naznačeným spôsobom postupovať nemohol, pretože vec už bola raz odvolacím súdom zrušená a vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, jediným prípustným spôsobom prejednanía podaných odvolaní bolo rozhodnúť o pokračovaní v konaní s právnym nástupcom pôvodného žalobcu (uznesením zo dňa 21. apríla 2022 č. k. 9Co/35/2021-471) a následne odvolací súd nariadil odvolacie pojednávanie, na ktorom zopakoval dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie a vo veci sám rozhodol.

15. Predmetom prejednanía odvolacieho súdu, vzhľadom na rozsah podaných odvolaní strán sporu (žalovaný napadol vyhovujúci výrok rozsudku súdu a žalobca výrok o náhrade trov konania) bol len vyhovujúci výrok rozhodnutia súdu prvej inštancie a výrok o náhrade trov konania, keď zamietajúci výrok rozhodnutia súdu prvej inštancie nebol podaním odvolania (zo strany žalobcu) napadnutý, pričom súčasne nejde o prípad rozhodovania predpokladaný ustanovením § 379 písm. a/ až c/ CSP, kedy by odvolací súd nebol rozsahom odvolania viazaný. Žalobca formuloval dva samostatné petity žaloby,

o každom z nich rozhodol súd prvej inštancie samostatným výrokom rozhodnutia a takto treba na ne nahliadať i z hľadiska prejednávania podaných odvolaní, v rámci ktorého bol odvolací súd viazaný rozsahom podaných odvolaní.

16. Prejednávajúc podané odvolanie žalovaného voči vyhovujúcemu výroku napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, odvolací súd udáva, že pokiaľ žalovaný namietal, že na danom určení nemal žalobca naliehavý právny záujem, takúto argumentáciu žalovaného považoval odvolací súd za dôvodnú, vedúcu k zmene napadnutého výroku rozhodnutia súdu prvej inštancie a k zamietnutiu žaloby v danom rozsahu.

17. Podmienkou procesnej prípustnosti určovacej žaloby je podľa § 137 písm. c/ CSP (predtým § 80 písm. c/ OSP) právny záujem na požadovanom určení. Právny záujem procesnej prípustnosti určovacej žaloby v zmysle § 137 písm. c/ CSP musí byť naliehavý. Pri skúmaní existencie naliehavého právneho záujmu ide o posúdenie, či podaná žaloba je vhodný (účinný a správne zvolený) procesný nástroj ochrany práva žalobcu a či sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva, a či snáď len zbytočne nevyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné (ďalšie) súdne konanie alebo konania. Naliehavý právny záujem je spravidla daný v prípade, ak by bez tohto určení bolo právo žalobcu ohrozené, alebo ak by sa bez tohto určení stalo jeho právne postavenie neistým (R 17/1972). Za nedovolenú možno považovať určovaciu žalobu, pokiaľ neslúži potrebám praktického života, ale len rozmnožovaniu sporov; ak však určovacia žaloba vytvára pevný právny základ pre právny vzťah strán sporu, je prípustná aj napriek tomu, že je možná (prípadne) aj iná žaloba (pozri rozhodnutie NS SR v časopise Zo súdnej praxe pod č. 40/96). Procesná povinnosť preukázať, že v čase rozhodovania súdu je naliehavý právny záujem na určení právneho vzťahu alebo práva zaťažuje toho, kto sa tohto určení domáha (žalobcu). Pokiaľ chce žalobca osvedčiť svoj naliehavý právny záujem, musí na jednej strane poukázať na určité skutkové okolnosti v prejednávanej veci vedúce k sporu medzi stranami a k potrebe určiť súdom, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, na druhej strane, vysvetliť, že práve podaná žaloba je procesne vhodným nástrojom, ktorý tento spor rieši. Rešpektujúc zásadu hospodárnosti konania sa súd musí zaoberať otázkou existencie naliehavého právneho záujmu na určovacej žalobe už po začatí konania, pričom naliehavý právny záujem na požadovanom určení musí byť daný aj v čase rozhodovania (rozhodnutie NS SR 5Cdo 264/2007, 5Cdo 31/2011, 4Cdo 111/2008).

18. Určovacou žalobou môže byť určené len jestvovanie práva, príp. právneho vzťahu existujúceho ku dňu vyhlásenia rozsudku. Obsahom žaloby nemôže byť určenie práva za dobu minulé, ani do budúcnosti (pozri rozhodnutie NS SR 2Cdo 32/98, 2Cdo 131/06). Z tohto pravidla judikatúra pripúšťa aj výnimky, a to v podobe žalôb o určenie, že určitá osoba bola ku dňu smrti vlastníkom, resp. že určitá vec patrí do dedičstva (rozhodnutie NS SR sp. zn. 1Cdo 26/07, 3Cdo 44/08).

19. Z uvedeného vyplýva, že naliehavý právny záujem na danom určení nemôže byť v danom prípade daný, pretože by nedošlo k zmene vlastníka, ktorý je v súčasnej dobe zapísaný na liste vlastníctva a žalobca sa napokon tohto určení ani nedomáhal, pretože žiadal po zmene petitu určiť vlastnícke právo iba ku dňu vyvlastnenia. Z obsahu žaloby a podaných vyjadrení vyplýva, že žalobu podal z dôvodu vyplatenia náhrady za vyvlastnený pozemok. Vychádzajúc z uvedeného, dospel odvolací súd k záveru, že naliehavý právny záujem na požadovanom určení nie je daný, pretože petit žaloby, skutkové tvrdenia a právne posúdenie, sa neviaže na odstránenie konkrétnej spornosti žalobcom uplatňovaného práva (rozhodnutie NS SR 5Cdo 548/2015 z 28. 09. 2016 publikovaným pod R 22/2017). V danom prípade sa nejedná o prípad určovacej žaloby ako prostriedku ochrany už porušeného práva, pretože žalobca touto žalobou nesledoval zosúladenie zhody zápisu vo verejnom registri so skutočným právnym stavom (zápis vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností), ale len vyplatenie náhrady za vyvlastnenie pozemku, teda o plnenie, ktorého sa mohol domáhať žalobou o plnenie, s predbežným posúdením otázky vlastníckeho práva. V kontexte uvedeného odvolací súd udáva, že práve žalobcom požadovaný petit žaloby o určenie, že náhrada za vyvlastnenie pozemku patrí žalobcovi bol podľa názoru odvolacieho súdu procesne prípustným prostriedkom ochrany práv žalobcu, keď vyhovením takejto žalobe by žalobca dosiahol ním sledovaný účel plnenia náhrady za vyvlastnenie. Tento výrok rozhodnutia súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby o tomto petite žaloby žalobcu však nebol predmetom prejednávania odvolacieho súdu, v dôsledku absencie podaného odvolania.

20. V kontexte vyššie uvedeného sa tak odvolací súd nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie o existencii naliehavého záujmu žalobcu na požadovanom určení a skonštatoval, že naliehavý právny

záujem žalobcu na určenie vlastníckeho práva, ktorým nerieši aktuálnu otázku, ale sa domáha určenia vlastníckeho práva do minulosti (ku dňu vyvlastnenia), a to nie za účelom zosúladenia zhody zápisu vo verejnom registri, ale za účelom získania plnenia náhrady za vyvlastnenie, nie je daný. Takto prijaté závery odvolacieho súdu sú v súlade s jeho vlastnou rozhodovacou činnosťou, ako i rozhodovacou činnosťou ďalších odvolacích senátov Krajského súdu v Nitre. Na podporu takto prijatých záverov odvolací súd poukazuje na zhodne ustálené závery NS SR v jeho rozhodnutí sp. zn. 1Cdo/36/2020, ktorým NS SR prejednal podané dovolanie proti rozhodnutiu Krajského súdu v Nitre pod sp. zn. 8Co/297/2018 a svojim rozhodnutím dovolanie odmietol. Vzhľadom na takto prijaté závery odvolacím súdom je potom preskúmvanie napadnutého výroku rozhodnutia z ďalších odvolacích dôvodov žalovaného nadbytočné, pretože by nemalo žiadny vplyv na výsledok tohto sporu o zamietnutí žaloby pre nedostatok naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení.

21. Z uvedených dôvodov odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutom vyhovujúcom výroku tak, že žalobu zamietol.

22. Predmetom prejednávania odvolacieho súdu bol i výrok rozhodnutia súdu prvej inštancie o náhrade trov konania, ktorý je výrokom súvisiacim s výrokom rozhodnutia vo veci samej a ktorý bol súčasne napadnutý podaným odvolaním žalobcu. Vzhľadom na skutočnosť, že odvolací súd pristúpil k zmene napadnutého výroku rozhodnutia súdu prvej inštancie, čo v konečnom výsledku tohto sporu znamená úplný neúspech žalobcu, bolo potrebné v zmysle ustanovenia § 396 ods. 1, 2 v spojení s § 255 ods. 1 CSP o trovách konania v zmysle zásady úspechu rozhodnúť priznaním nároku žalovanému na plnú náhradu trov konania (v rozsahu 100%). V kontexte podaného odvolania žalobcu, na doplnenie odvolací súd udáva, že pokiaľ súd prvej inštancie, za situácie vyhovenia jednému z dvoch samostatných petítov žaloby a zamietnutia druhého petítu žaloby, rozhodol o náhrade trov konania tak, že tieto žiadnej zo strán sporu nepriznal, takéto rozhodnutie súdu prvej inštancie v čase jeho rozhodovania považoval odvolací súd za správne, pretože odrážalo pomerný úspech oboch strán sporu v konaní, keď každá zo sporových strán bola úspešná v jednom zo samostatných výrokov rozhodnutia súdu, bez toho, že by bolo možné konštatovať úplný úspech žalobcu v konaní vyhovením prvému petítu žaloby, pretože u žalobcu ide o plný úspech v spore vtedy, ak sa výrok meritorneho rozhodnutia zhoduje so žalobným petítom, čo nebol tento prípad. Vzhľadom na zmenu rozhodnutia odvolacím súdom vo veci samej, bolo povinnosťou odvolacieho súdu nanovo rozhodnúť i o nároku na náhradu trov konania strán sporu, z ktorého dôvodu táto argumentácia žalobcu v podanom odvolaní (v zásade nedôvodná) už stratila svoje opodstatnenie.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).